

Sygn. akt I C 1307/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Płocku I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący SSR del. Radosław Jeznach

Protokolant sekr. sąd. Jarosław Konstantynowicz

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2013 r. w Płocku

na rozprawie

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w G.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w G. na rzecz powoda M. G. kwotę 7 900 zł (siedem tysięcy dziewięćset złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 06 lipca 2013 r. do dnia zapłaty;
2. w pozostałym zakresie oddala powództwo;
3. znosi między stronami koszty procesu;
4. odstępuje od obciążania powoda M. G. nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

SSR del. Radosław Jeznach

Sygn. akt I C 1307/12

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 03 lipca 2012 r. powód M. G. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) SA w G. na jego rzecz kwoty 300 480 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za korzystanie bez podstawy prawnej z powierzchni 0,1252 ha na stanowiących własność powoda działkach o numerach ewidencyjnych (...) położonych odpowiednio w obrębie 33 W. jedn. ew. O. i w obrębie nr 20 jedn. ew. C. – za okres 10 lat wstecz od dnia wniesienia pozwu, a także zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Jako podstawę roszczenia powód wskazał art. 224 § 2 kc oraz art. 225 kc w zw. z art. 230 kc i art. 352 §§1 i 2 kc oraz art. 305¹ kc i art. 305⁴ kc podnosząc, iż ustalając szacunkowo wynagrodzenie za korzystanie z jego własności wziął pod uwagę całokształt negatywnych okoliczności związanych z usytuowaniem linii przesyłowych oraz poziom bezprawnej ingerencji w jego prawo własności, a także wynagrodzenie jakie otrzymywałby w przypadku umownego ustanowienia służebności przesyłu; w związku z zajęciem pasa gruntu przez faktyczne wykonywanie prawa służebności przesyłu, powód został pozbawiony możliwości korzystania z prawa własności gruntu. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż przed nabyciem przez niego prawa własności w/w nieruchomości, w latach 80-tych XX wieku na działkach gruntu bez dostarczenia jakiegokolwiek decyzji administracyjnej legalizującej ten fakt i ograniczającej wykonywanie na działkach prawa własności, pozwany posadził 6 słupów elektroenergetycznych, na których usytuował linię elektroenergetyczną

o łącznej długości 120 m; zajęta przez urządzenia elektroenergetyczne (tj. słupy i linię przesyłową) powierzchnia nieruchomości to 0,1252 ha – urządzenia te wpływają niekorzystnie na prowadzone uprawy rolne, zwierzęta i zdrowie ludzkie, ograniczają i częściowo uniemożliwiają wykonywanie prawa własności, poza tym stanowią czynnik faktycznie uniemożliwiający rozporządzenie nieruchomością. Powód wskazał, iż ograniczył swoje roszczenia tylko do pasa technicznego, nie obejmującego w całości strefy ochronnej trakcji elektrycznej, który jest co najmniej dwukrotnie większy od przyjętego przez powoda pasa służebności przesyłu. Powód wskazał, iż osoby upoważnione przez pozwane przedsiębiorstwo w zależności od potrzeb w każdej chwili wchodzi lub wjeżdżają pojazdem na nieruchomości, wykonując różne prace konserwacyjne lub wymieniając elementy trakcji; pozwany wybudował trakcję bez zgody właściciela nieruchomości i jest posiadaczem zależnym służebności w złej wierze. Pismem z dnia 15 maja 2012 r. powód wezwał pozwanego do usunięcia posadowionych na gruncie urządzeń oraz uiszczenia odszkodowania, wezwanie jednak nie zostało uwzględnione. Ustalając wysokość należnego wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z prawa służebności powód przyjął stawkę wynagrodzenia 2 zł za m² za miesiąc (1252m²x2złx120m-cy= 300 480 zł).

W odpowiedzi na pozew z dnia 24 sierpnia 2012 r. pozwany (...) SAw G.wniósł o odrzucenie pozwu – zaś na wypadek nie uwzględnienia wniosku w tym zakresie, o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wskazał nadto, iż zasadne byłoby zawieszenie postępowania z uwagi na pozostające w toku przed Sądem Rejonowym w Ciechanowie postępowanie o stwierdzenie nabycia obciążającej działkę o numerze (...)w C.służebności przesyłu przez zasiedzenie z dniem 22 września 2009 r. w związku z usytuowaniem na tej nieruchomości linii średniego napięcia 15 kV. Pozwany przyznał, iż na nieruchomości powoda składającej się z działek nr (...)posadowione są stanowiące własność pozwanego urządzenia elektroenergetyczne w postaci : napowietrznej linii wysokiego napięcia (WN-110kV) wspartej na jednym słupie kratowym znajdującym się na działce nr (...)oraz napowietrznej linii średniego napięcia (SN-15kV) stanowiącej odgałęzienie napowietrznej linii (...)wspartej na znajdującym się na działce nr (...)jednym słupie składającym się z trzech żerdzi betonowych. Zdaniem pozwanego roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości nie zasługuje na uwzględnienie albowiem korzystanie z nieruchomości powoda znajduje umocowanie w decyzjach administracyjnych – nie jest tym samym spełniona przesłanka bezprawności korzystania z nieruchomości; pozwany zakwestionował gołosłowne twierdzenia powoda o niekorzystnym wpływie urządzeń elektroenergetycznych na uprawy rolne, zwierzęta i zdrowie ludzkie, a także zakres korzystania z nieruchomości określony przez powoda w odniesieniu do szerokości zajętego pasa gruntu i oddziaływania pola elektromagnetycznego. Pozwany wskazał, że nieuzasadnione jest twierdzenie, jakoby odpowiadał za pogorszenie rzeczy i obniżenie jej wartości – takie roszczenie bowiem powodowi nie przysługuje. Pozwany podniósł również, iż dopiero w okresie przypadającym po dniu 24 maja 2012 r., tj. dniu otrzymania wezwania do zapłaty i usunięcia urządzeń, stał się posiadaczem w złej wierze, a tym samym dopiero od tego dnia przysługuje powodowi uprawnienie do żądania zapłaty za bezumowne korzystanie z gruntu. Skoro pozwany nabył przez zasiedzenie służebność przesyłu, to wynagrodzenie za korzystanie z nieruchomości powoda po dniu 22 września 2009 r. nie przysługuje, albowiem pozwany uzyskał tytuł prawny do posiadania służebności. Pozwany podkreślił, iż posiadanie przez niego i jego poprzedników prawnych prawa odpowiadającego służebności przesyłu miało charakter posiadania w dobrej wierze, które to twierdzenie wynika z nieobalonego przez powoda domniemania ustanowionego w treści art. 7 kc. Niezależnie od powyżej sformułowanych zarzutów pozwany zakwestionował roszczenie powoda co do jego wysokości. Pozwany wskazał, że dysponuje decyzjami administracyjnymi dotyczącymi podstaw budowy napowietrznej linii elektroenergetycznej, która została oddana do eksploatacji na podstawie protokołu odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji dnia 30 listopada 1984 r., a która przebiega przez działkę nr (...); budowa tej linii była prowadzona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta C.(...)z dnia 08 listopada 1979 r. o zezwoleniu Zakładowi (...)w P.na wejście na teren z budową linii napowietrznej 110 kV na trasie R.-C.II-C.I na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 Ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (Dz. U. z 1974 r., nr 10, poz. 64) oraz decyzji wydanej z upoważnienia Wojewody przez Głównego Architekta Wojewódzkiego nr 149 z dnia 31 lipca 1979 r. o zatwierdzeniu planu realizacyjnego i budowie linii napowietrznej. Zdaniem pozwanego w związku z powyższym objęcie służebności w zakresie linii 110 kV nastąpiło w dobrej wierze, a zatem okres zasiedzenia upłynął po 20 latach, to jest z dniem 28 grudnia 2004 r.

W piśmie procesowym z dnia 03 września 2012 r. powód zakwestionował fakt zasiedzenia służebności przez pozwanego podnosząc, iż pozwany nie wskazał zdarzenia wyznaczającego początek biegu terminu zasiedzenia, a także odmiennie od treści wniosku o stwierdzenie zasiedzenia skierowanego do Sądu Rejonowego w Ciechanowie określił charakter posiadania służebności (w treści wniosku wskazano, że chodzi o posiadanie w złej wierze). Powód podkreślił, iż pozwany nie wykazał ciągłości posiadania urządzeń w związku z kolejnymi reorganizacjami podmiotów zarządzających liniami elektroenergetycznymi; wskazał, iż przywołane w odpowiedzi na pozew decyzje administracyjne nie dotyczą działek należących do powoda – nadto decyzje te nie zostały doręczone ani powodowi, ani jego poprzednikom prawnym, wydane zostały w związku z koniecznością wykonania jednorazowego remontu i wybudowania węzłów elektroenergetycznych, a nie użytkowania tych działek w okresie eksploatacji linii.

W piśmie procesowym z dnia 12 października 2012 r. pozwany podzielił stanowisko powoda, iż w zakresie linii 110 kV brak jest podstaw do przyjęcia dobrej wiary posiadania służebności – w związku z czym złożony w Sądzie Rejonowym w Ciechanowie wniosek o stwierdzenie zasiedzenia służebności obejmuje wyłącznie linię średniego napięcia (SN-15kV).

W piśmie procesowym z dnia 06 lutego 2013 r. pozwany poinformował, iż w toku postępowania w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia zmodyfikowano datę zasiedzenia służebności w związku z przebiegiem linii elektroenergetycznej przez działkę nr (...) na dzień 01 lutego 2003 r.

Na rozprawie w dniu 19 lutego 2013 r. pozwany wnosząc o oddalenie powództwa zgłosił zarzut nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu z dniem 01 lutego 2003 r. w stosunku do nieruchomości oznaczonej numerem (...), na której posadowiona jest napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia (...).

Postanowieniem z dnia 10 września 2012 r. Sąd Okręgowy w Płocku odmówił odrzucenia pozwu, zaś postanowieniem z dnia 01 października 2012 r. oddalił wniosek pozwanego o zawieszenie postępowania w związku ze złożeniem wniosku o stwierdzenie zasiedzenia służebności w Sądzie Rejonowym w Ciechanowie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Decyzją z dnia 08 listopada 1979 r. nr (...) wydaną na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 Ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości Prezydent Miasta C. zezwolił Zakładowi (...) w P. na wejście na teren przy budowie linii napowietrznej 110 kV na trasie R. – C. II – C. I (decyzja k. 86).

Decyzją nr 149 z dnia 31 lipca 1979 r. Główny Architekt Województwa z upoważnienia Wojewody zatwierdził plan realizacyjny w zakresie budowy linii napowietrznej 110 kV trasy R. – C. II – C. I (decyzja k. 85)

Decyzją z dnia 29 października 1979 r. wydaną na podstawie art. 35 ust. 2 Ustawy prawo budowlane Naczelnik Gminy w O. zezwolił Zakładowi (...) w P. na korzystanie ze wskazanych w załączniku nieruchomości w miejscowościach C. i W. w okresie trwania modernizacji linii elektroenergetycznej – decyzja dotyczyła m. in. nieruchomości stanowiącej własność J. G. (decyzja k. 82, załącznik k. 83-84).

Decyzją nr 219 z dnia 20 listopada 1979 r. Główny Architekt Województwa z upoważnienia Wojewody zatwierdził plan realizacyjny węzłów energetycznych przy ul. (...) i ul. (...) w C. (decyzja k. 80).

Decyzją z dnia 04 marca 1981 r. nr GT.IV-(...)-32/2/81 wydaną na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 Ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości Prezydent Miasta C. zezwolił Zakładowi (...) w P. na wejście na teren przy budowie węzłów energetycznych w C. przy ul. (...) i ul. (...) przebiegających m. in. przez część nieruchomości należącej do J. G. (decyzja k. 78-79). Decyzja została utrzymana w mocy decyzją z dnia 19 maja 1981 r. po rozpoznaniu odwołania jednego z właścicieli nieruchomości (decyzja k. 81).

W dniu 30 listopada 1984 r. przedstawiciele Zakładu (...) w P. dokonali odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji linii 110 kV R. – C. II – C. I (protokół k. 87-90).

Na mocy umowy sprzedaży z dnia 22 kwietnia 1982 r. zawartej z J. i W. małż. G., M. G. nabył prawo własności m. in. niezabudowanej, rolniczej działki gruntu położonej we wsi W. o numerze (...) (obecnie 207) i powierzchni 3,41 ha (akt notarialny k. 22-24, odpis z księgi wieczystej k. 33-36). Na mocy umowy sprzedaży z dnia 13 czerwca 1985 r. zawartej z W. i E. małż. S., M. G. nabył prawo własności m. in. niezabudowanej, rolniczej działki gruntu położonej w C. przy ul. (...) o numerze (...) oraz (...) i łącznej powierzchni 0,3024 ha (akt notarialny k. 25-27, odpis z księgi wieczystej k. 28-32)

Pismem z dnia 15 maja 2012 r. M. G. wezwał (...) SA w G. do zapłaty kwoty 300 480 zł tytułem wynagrodzenia za faktyczne korzystanie ze służebności przesyłu na działkach nr (...), usankcjonowania sytuacji faktycznej albo usunięcia urządzeń (pismo k. 13). Pismem z dnia 22 czerwca 2012 r. (...) SA odmówił wypłaty wynagrodzenia powołując się na fakt dysponowania dokumentami pozwalającymi na ustalenie, iż doszło do zasiedzenia służebności przesyłu, zaś budowa przedmiotowych urządzeń dokonana została na podstawie wydanych przez organy administracji państwowej stosownych decyzji, w tym m. in. w trybie art. 35 Ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (pismo k. 15).

Działka nr (...) położona w miejscowości W., gmina O. ma powierzchnię 3,4070 ha i jest objęta księgą wieczystą nr (...), zaś działka nr (...) położona w C. przy ul. (...) – powierzchnię 0,1009 ha i jest objęta księgą wieczystą nr (...); obie nieruchomości mają charakter rolniczy, nie są zabudowane (wypis z rejestru gruntów k. 16 i 17). Przez działkę nr (...) przebiega linia energetyczna 110kV o długości około 70 m, posadowiony jest również na niej słup energetyczny typu przelotowego o konstrukcji stalowej, skratowanej oraz rozstawie podpór 270x370 cm; słup zlokalizowany jest w odległości 3-4m od granicy działki, linia elektroenergetyczna zawieszona jest około 15-20 m nad poziomem terenu. Przez działkę nr (...) przebiega linia energetyczna 15kV o długości około 49 m – wsparta jest na trójpodporowym słupie żelbetowym usytuowanym częściowo na przedmiotowej działce (jedna podpora znajduje się na sąsiedniej działce); rozstaw podpór wynosi 490x490x380 cm, linia elektroenergetyczna zawieszona jest około 9 m nad poziomem terenu. Minimalna szerokość strefy ochronnej od linii wysokiego napięcia wynosi 36,8 m, od linii średniego napięcia – 12 m. Powierzchnia działki nr (...) trwale wyłączona od użytkowania w związku z lokalizacją słupa wspierającego linię elektroenergetyczną wynosi 16 m², zaś powierzchnia terenu zajętego przez strefę ochronną 511 m²; Powierzchnia działki nr (...) trwale wyłączona od użytkowania w związku z lokalizacją słupa wspierającego linię elektroenergetyczną wynosi 41 m², zaś powierzchnia terenu zajętego przez strefę ochronną 2535 m². Roczna wartość wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z pasa gruntu zajętego pod słup elektroenergetyczny oraz napowietrzną linię na działce nr (...) wynosi 407 zł, zaś na działce nr (...) – 383 zł (opinia biegłego). Obydwie działki mogłyby posiadać perspektywy inwestycyjne związane z zabudową rolniczą, które na części działek zostały ograniczone z uwagi na lokalizację napowietrznych linii elektroenergetycznych wraz ze słupami wspierającymi (opinia biegłego). Działka nr (...) oddana została w dzierżawę w zamian za opłacanie podatku i innych świadczeń związanych z użytkowaniem gruntu (umowa dzierżawy k. 45-47), wcześniej była uprawiana przez właściciela; działka nr (...) wykorzystywana była przez właściciela jako łąka (zeznania powoda k. 144). Celem konserwacji i napraw pracownicy przedsiębiorstwa energetycznego wchodzili na teren nieruchomości należących do M. G. – przy czym częściej dotyczyło to działki nr (...) i wiązało się z wjeżdżaniem na teren działki pojazdami (zeznania powoda k. 158).

W dniu 22 sierpnia 2012 r. (...) SA złożył w Sądzie Rejonowym w Ciechanowie wniosek o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie z dniem 22 września 2009 r. służebności gruntowej przesyłu obciążającej nieruchomość położoną w C., oznaczoną jako działka nr (...) i polegającej na prawie do lokalizacji urządzeń technicznych energii elektrycznej w postaci napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia SN-15kV, stanowiącej odgałęzienie napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia SN-15kV (...) wspartej na słupie posadowionym na działce uczestnika postępowania M. G.; w uzasadnieniu wniosku wskazano, iż z uwagi na brak dowodów świadczących o trybie uzyskania posiadania przedmiotowej służebności, do okresu nabycia jej przez zasiedzenie ma zastosowanie trzydziestoletni okres posiadania w złej wierze (kopia wniosku k. 91-99). Postępowanie w sprawie sygn. akt I Ns 375/12 przed Sądem Rejonowym w Ciechanowie pozostaje w toku (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie wskazanych wyżej dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, zeznań powoda M. G. (k. 144 i 158) oraz opinii biegłego R. K. (k. 201-244 oraz k. 262-263).

W ocenie Sądu złożone do akt sprawy dokumenty stanowią pełnoprawny materiał dowodowy – nie były kwestionowane co do swojej autentyczności; nie budzą również wątpliwości zeznania złożone przez M. G.. Opinia biegłego R. K. sporządzona została w sposób prawidłowy, rzetelny i wyczerpujący – stanowi podstawę ustalenia wysokości należnego powodowi wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z jego nieruchomości; zdaniem Sądu powód nie przedstawił argumentów pozwalających na skuteczne zakwestionowanie ustaleń wynikających z opinii, biegły odnosząc się do sformułowanych zarzutów w opinii ustnej podtrzymał w całej rozciągłości wnioski zawarte w opinii pisemnej – wyjaśnił w sposób szczegółowy i wyczerpujący przyjętą metodologię sporządzenia opinii oraz przyjęte założenia.

Sąd pominął zawnioskowany przez powoda wniosek o przesłuchanie świadka S. W. jako nieprzydatny w kontekście sformułowanej tezy dowodowej – ustalenia w zakresie wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie ze służebności poczynione zostały na podstawie opinii biegłego; jak wynika z twierdzeń samego powoda, powołany świadek w istocie nie posiada wiedzy na temat sposobu wykorzystywania nieruchomości przez powoda (k. 144v).

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo zasługiwało co do zasady na uwzględnienie – z uwagi jednak na niewspółmiernie określoną wysokość roszczenia, podlegało w znacznym zakresie oddaleniu. Na wstępie zastrzec należy, iż zasądzona należność dotyczy wyłącznie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z pasa gruntu w formie odpowiadającej służebności przesyłu – powód w zasadzie jedynie wspomniął o kwestii szkodliwości urządzeń posadowionych na nieruchomościach dla upraw, zwierząt i zdrowia ludzi, a także obniżeniu wartości nieruchomości w związku z posadowionymi urządzeniami; nie zaoferował jednak dowodów umożliwiających merytoryczne rozpoznanie żądań opartych na takich podstawach faktycznych, wnosząc jedynie o zasądzenie na jego rzecz wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres 10 lat przed wniesieniem pozwu.

Zgodnie z art. 224 §§ 1 i 2 kc samoistny posiadacz w dobrej wierze nie jest obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i nie jest odpowiedzialny ani za jej zużycie, ani za jej pogorszenie lub utratę; jednakże od chwili, w której samoistny posiadacz w dobrej wierze dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy, jest on obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i jest odpowiedzialny za jej zużycie, pogorszenie lub utratę, chyba że pogorszenie lub utrata nastąpiła bez jego winy. Obowiązki samoistnego posiadacza w złej wierze względem właściciela są takie same jak obowiązki samoistnego posiadacza w dobrej wierze od chwili, w której ten dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy (art. 225 zd. 1 kc). Zgodnie z art. 352 kc kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności - do posiadania służebności stosuje się odpowiednio przepisy o posiadaniu rzeczy. Nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 kc, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu); do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych (art. 305¹ i art. 305⁴ kc).

Zdaniem Sądu roszczenie sformułowane przez powoda jest usprawiedliwione co do zasady – pozwany bowiem będąc posiadaczem służebności gruntowej w złej wierze, jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia za korzystanie ze służebności za nieprzedawniony okres faktycznego wykonywania uprawnień odpowiadających treści służebności. Fakt pozostawania w złej wierze pozwany ostatecznie przyznał – co znalazło również wyraz w żądaniu stwierdzenia zasiedzenia służebności na działce nr (...) po upływie terminu przewidzianego w art. 172 § 2 kc; nie budzi wątpliwości Sądu, iż charakter przywołanych decyzji administracyjnych nie pozwala na ustalenie, że posiadanie służebności miało cechy posiadania w dobrej wierze. Domniemanie istnienia dobrej wiary po stronie posiadacza samoistnego (art. 7 kc) uległo wzruszeniu również co do prawa wykonywanego na działce nr (...) wskutek wadliwości decyzji administracyjnej, co pozwany przyznał w piśmie procesowym (k. 134) – wskazując, iż wobec tego nie upłynął jeszcze wymagany okres trzydziestoletni zasiedzenia. Dokumenty i decyzje złożone przez pozwanego nie pozwalają w sposób bezsporny na ustalenie, budowy których linii energetycznych dotyczą (zachodzi nawet niejasność co do tego, czy

rzeczywiście chodzi o decyzje dotyczące przebiegu linii – czy tylko „budowę węzłów energetycznych”) oraz w stosunku do których konkretnie nieruchomości na ich podstawie miałyby dojść do ograniczenia prawa własności (można jedynie domniemywać, iż decyzja Prezydenta Miasta C. z 04 marca 1981 r. dotyczy także działki oznaczonej nr (...); nie sposób natomiast stanowczo ustalić, aby którakolwiek z przedstawionych decyzji odnosiła się do działki nr (...)). Skoro domniemany poprzednik pozwanego, który wybudował na przedmiotowych nieruchomościach słupy oraz poprowadził napowietrzne linie energetyczne, nie przeprowadził właściwie procedury wywłaszczeniowej, nie uzyskał prawidłowych decyzji administracyjnych ani nie zawarł stosownej umowy z właścicielem gruntu, to traktowany być musi jako posiadacz w złej wierze. Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut zasiedzenia sformułowany przez pozwanego w stosunku do służebności wykonywanej na działce nr (...) – kwestia zasiedzenia służebności mogła być rozpatrywana w ramach postępowania w sprawie niniejszej przestankowo, pozwany jednak nie przedstawił dowodów pozwalających na stwierdzenie zasiedzenia służebności : nie udowodniono przesłanek zasiedzenia, początku jego biegu, ani też następstwa prawnego pozwanego w stosunku do podmiotów poprzednio użytkujących urządzenia elektroenergetyczne, a podlegających bliżej niezidentyfikowanym przez pozwanego przekształceniom reorganizacyjnym. Mimo iż – jak się zdaje – za ostatecznie wypracowane w judykaturze stanowisko uznać należy możliwość zasiedzenia służebności przesyłu przez przedsiębiorstwo energetyczne z doliczeniem okresu posiadania służebności przez przedsiębiorstwo państwowe przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. nr 3, poz. 11) [np. wyrok SA w Łodzi z 25 kwietnia 2013 r., I ACa 1446/12, LEX 1316216], to jednak w sprawie niniejszej z uwagi na niewykazanie przesłanek z art. 336 kc in principio w zw. z art. 172 kc podniesiony zarzut zasiedzenia nie mógł skutkować uznaniem roszczenia o zapłatę za nieskuteczne. Pozwany pomimo podniesienia zarzutu zasiedzenia nie zaferował wystarczających dowodów w sprawie niniejszej, koncentrując się w zakresie wykazania przesłanek zasiedzenia wyłącznie na postępowaniu prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Ciechanowie. Ograniczenie prawa własności nieruchomości ma daleko idący skutek, rozważenie zagadnienia zasiedzenia służebności gruntowej wymaga dysponowania określonym materiałem dowodowym, którego strona pozwana nie przedstawiła – powód wprawdzie przyznał, iż były wykonywane pewne czynności związane z naprawami czy konserwacją urządzeń przesyłowych, lecz zdaniem Sądu oparcie ustalenia o posiadaniu służebności prowadzącym do zasiedzenia służebności tylko na tej podstawie oraz fakcie istnienia urządzeń przesyłowych, byłoby nieuprawnione.

Wysokość należnego powodowi wynagrodzenia ustalono w oparciu o opinię biegłego – zdaniem Sądu wnioski wynikające z opinii uwzględniają fakt, iż posiadanie służebności gruntowej nie pozbawia w pełni faktycznego władztwa właściciela nad nieruchomością obciążoną; stąd też kryteria ustalania wysokości wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości, oparte na odniesieniu do cen rynkowych obowiązujących dla dzierżawy, powinny podlegać stosownej modyfikacji. Wynagrodzenie ustalone przez biegłego uwzględnia stopień ingerencji w treść prawa własności, biegły nadto zróżnicował ten stopień w odniesieniu do terenu zajętego pod słupy i faktycznie wyłączonego z użytkowania oraz do „strefy ochronnej”, co do której zawsze istniała możliwość wykorzystywania gruntu o charakterze rolniczym w zasadzie w pełnym zakresie; obie działki mają charakter rolniczy, możliwe byłoby na nich wybudowanie budynków gospodarczych, jednak powód nie przejawiał nigdy takiego zamiaru. Nie budzi wątpliwości Sądu metodologia zastosowana przy sporządzaniu opinii – w szczególności za dowolne i merytorycznie nieuzasadnione uznać należy twierdzenia strony powodowej co do trafności wyboru opracowania naukowego, z którego biegły korzystał; biegły w sposób przekonujący wyjaśnił kwestię zastosowania takich, a nie innych przyjętych współczynników mających wpływ na wysokość wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości. Na podstawie opinii biegłego Sąd przyjął, iż wysokość należnego powodowi wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z prawa odpowiadającego w swej treści służebności przesyłu za okres 10 lat wstecz od daty wniesienia pozwu (tj. od 06 lipca 2002 r. do 06 lipca 2012 r.) wynosi 7 900 zł.

Należność odsetkową zasądzono zgodnie z żądaniem od dnia wniesienia pozwu.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w sentencji wyroku, o kosztach procesu rozstrzygając na podstawie art. 100 kpc oraz odstępując od obciążania powoda nieuiszczonymi kosztami sądowymi [art. 113 ust. 1 i 4 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594)].

SSR del. Radosław Jeznach